

MADEN YATAKLARI OTURUMU -/-

ALT MİYOSEN VOLKANİZMASINA BAĞLI Mn YATAKLARI (CEYHAN-ADANA)

Mn DEPOSITS RELATED TO LOWER MIOCENE VOLCANISM (CEYHAN-ADANA)

Murat ERDEMOÖLU inönü Üniversitesi, Maden, Mühendisliği Bölümü, MALATYA.
Servet YAMAN Çukurova Üniversitesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü» ADANA

ÖZ: Bu çalışma Ceyhan-Adana güneyindeki Çevretepe manganez yataklarının kökenini incelemektedir.

Yatakların içerisinde bulunduran Misis Karmaşığı genelde, tektonosedimanter iki birimden oluşmuştur: Alt Miyosen yaşlı İsalı Formasyonu ve Orta Miyosen yaşlı Karataş Formasyonu, üçüncü yerel birim. Kızıldere Formasyonu (Tortoniyen) ise bölgenin güney kesimlerinde yüzeylemektedir. Karmaşık Pliyosen, -Kuvaterner sediman ve bazaltlı alanları tamamlanmaktadır..

Cevher yataklarının birçok bağımsız zonlar halinde İsalı Formasyonu splitleri içerisinde yer almaktadır. XRD ile saptanan ana cevher mineralleri manganit, hausmannit, hematit, manyetit, bixbyit, jakopsit, partridgeit, franklinit ve pirolusittir. Ortalama Fe/Mn oranının 1.86 olduğu cevherde ayrıca % 14.92 SiO₂ % 0.18 Al ve 1355 ppm Cu tayin edilmiştir.

Sahip olduğu jeoloji, parajenez ve kimyasıyla Çevretepe manganez yataklarında cevherleşme ile splitler arasında, bir bağlantı olduğu sonucuna varılmıştır. Yatakların oluşumuna, yol açan başlıca, etken Alt Miyosen de yay gerisi havzada meydana gelen derin, deniz dibi volkanizmasıdır.

ABSTRACT: This study investigates; origin of the Çevretepe manganese deposits appearing at the south of Ceyhan, Adana.

The Misis Complex that contains the deposits consists of two main tectonosedimentary units: İsalı and Karataş Formations at Lower and Middle Miocene in age. A third unit, Kızıldere Formation (Tortonian), presents; in the southern part, of the region. These units are overlain, by Pliocene-Quaternary sediments and basaltic lavas,

Ore deposits are placed in the splits of the İsalı Formation as many independent zones. Main ore minerals that were determined by XED are manganite, hausmannite, hematite, magnetite, bixbyite, jacobite, partridgeite, franklinite and pirolucite. Average Fe/Mn ratio of the ore is 1.86, 14.92 % SiO₂, 0.18 % Al and 1355 ppm, Cu content, of the ore is also determined.,

Owing to geology, paragenesis and chemistry of Çevretepe manganese deposits it is concluded that there is a relationship between, ore deposition and splits of İsalı Formation, Main factor that causes the formation of deposits is deep-marine volcanism took place during Lower Miocene at the back-arc basin.